

Ajakirjanike uuringu kokkuvõte:
**Vene õppekeelega koolide
gümnaasiumiastme üleminek
eestikeelsele aineõppele**

Kommunikatsiooniagentuur Euro RSCG PR

Uuringu metoodika

_ Eesmärk:

_ Kaardistada arvamuse kujundajate hoiakud ja suhtumised vene õppekeelega koolide gümnaasiumiastme eestikeelsele aineõppele üleminekusse

_ Läbiviija:

_ Kommunikatsiooniagentuur Euro RSCG PR

_ Läbiviimise aeg:

_ September – oktoober 2008

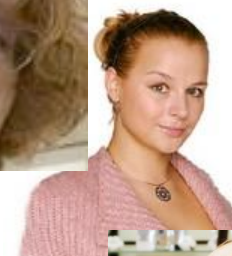
_ Meetod

_ Süvaintervjuud ajakirjanikega

Valim

1. **Josef Kats**, Molodjož Estonii
2. **Ksenia Repson**, Postimees vene keeles
3. **Jana Gaitanova**, Linnaleht vene keeles
4. **Marianna Tarassenko**, Den za Dnem
5. **Jana Toom**, Stolitsa
6. **Inga Palmiste**, Raadio 4
7. **Olga Šubin**, Raadio 4
8. **Natalia Malleus**, Pervõi Baltijskij Kanal, Eesti toimetus
9. **Jelena Poverina**, ETV „Aktuaalne Kaamera“ vene keeles
10. **Irina Butjajeva**, Molodež Estonii
11. **Jelena Solomina**, Pervõi Baltijskij Kanal, Eesti toimetus
12. **Maksim Šmeljov**, Vesti Dnja
13. **Andrei Titov**, MK-Estonia
14. **Niina Voropajeva**, Severnoje Poberežje
15. **Jekaterina Setina**, Kalev Meedia

Uuringu teemad

- _ Ajakirjanike informeeritus vene koolide eestikeelsele õppele ülemineku kohta
- _ Suhtumine vene koolide eestikeelsele õppele üleminekusse (positiivsed ja negatiivsed spontaansed seosed)
- _ Meedia suhtumine vene koolide eestikeelsele õppele ülemineku korralduslikesse aspektidesse
- _ Ajakirjanike ootused, hinnang senisele meediasuhtlusele ülemineku teema raames.

Põhijäreldused

- Suhtumine üleminekusse üldiselt negatiivne
- Ülemineku teemat võetakse tõsiselt ja emotsionaalselt
- Vene õppekeelega koolide valmidus eestikeelsele aineõppele on nõrk
- Hinnatakse Haridusministeeriumi avatud suhtlusstiili ning asjalikke spetsialiste
- Soovitakse rohkem rääkida ülemineku probleemidest ja lahendustest

Suhtumine üleminekusse

– Ajakirjanike suhtumine üleminekusse üldiselt negatiivne

- Põhiline argumentatsioon seisneb selles, et riigil ei ole selleks piisavalt ressursse ning et koolid ei ole valmis üleminekuks
- Üleminek kahjustab teadmiste saamise protsessi – õppetulemused langevad
- Üleminek ei ole aus vene emakeelega koolilaste suhtes, kuna nende koormus võrreldes samaealiste eesti noortega suureneb
- Ei ole usku sellesse, et ülemineku tulemusena tõuseb laste konkurentsivõimelisus
- Üleminek on pigem poliitiline otsus. Riik ei hoolitse laste eest

– Kõik ajakirjanikud peavad eesti keele õppimist tähtsaks

- Riigi keele valdamise vajalikkust ei arutata – see on vajalik ja kasulik
- Nii eesti kui ka teiste keelte õppimine peetakse positiivseks ja vajalikuks
- Eesti keelt saab ära õppida ka teiste meetoditega, teisi aineid puudutamata

Ajakirjanike nägemused

- _ Ajakirjanikel ei ole arusaama, miks on eesti keele õppimise eesmärgi saavutamiseks valitud gümnaasiumiastmes ainete üleminek eestikeelsele õppele, kuna on ka teisi variante:
 - _ Eesti keele tundide arvu suurendamine
 - _ Vabatahtlikud keelekümluse klassid algkooliastmest
 - _ Koolid ise määravad, mis kooliastmest ja millises mahus peaks olema eestikeelne aineõppe (Tallinna Humanitaargümnaasium)
 - _ Fakultatiivained eesti koolides vene õpilastele

Koolide valmidus üleminekuks

— **Ajakirjanike seisukohalt ei ole vene õppekeelega koolid üleminekuks valmis**

- Ei ole õpetajaid, kes on valmis õpetama aineid aktsendita eesti keeles
- Õppematerjalidega on probleeme (madal kvaliteet, õpikuid on vähe)
- Eesti emakeelega õpetajad ei tule vene õppekeelega koolidesse
- Gümnaasiumi õpilased valdavad eesti keelt erineval tasemel, mis loob lisaraskusi

— **Moraalne valmidus**

- Koolidel on pigem moraalne valmidus, kuna nad on juba jõudnud kokku leppida sellega, et vastav seadus on vastu võetud ning seda peab täitma

Haridusministeerium kui ülemineku eestvedaja

Korralduslike aspektide kriitika

- Seadus on vastu võetud 11 aastat tagasi**
- Eeltööd on tehtud vähe ja rutakalt, alles viimastel aastatel**
- Finantseerimine ei ole piisav**
- Tegevustest on hästi näha vaid direktiive ministeeriumi poolt**
- Ei ole riigi tellimust kakskeelsete õpetajate ettevalmistamiseks ülikoolides**
- Koolide ettevalmistamisega on hilinetud**

Positiivne moment

- Koolid on hästi informeeritud**

Meediasuhtlus ülemineku temaatika raames

Hinnatakse Haridusministeeriumi avatud suhtlusstiili ning asjalikke spetsialiste

— Vastused küsimustele tulevad kiiresti

— Eelistatakse suhelda spetsialistidega. Asjalikud spetsialistid: Irene Käosaar, Tatjana Kiilo, Katri Raik

Kriitika

— Liiga propagandistlik informatsiooni esitamise viis Haridusministeeriumi poolt

— Antakse vähe statistikat ning analüütilist informatsiooni

— Haridusministeerium ei valda (või ei anna) informatsiooni sellest, mis tegelikult toimub vene gümnaasiumides

— Õpetajad väldivad üleminekust rääkimist, sest kardavad surve avaldamist kooli administratsiooni poolt

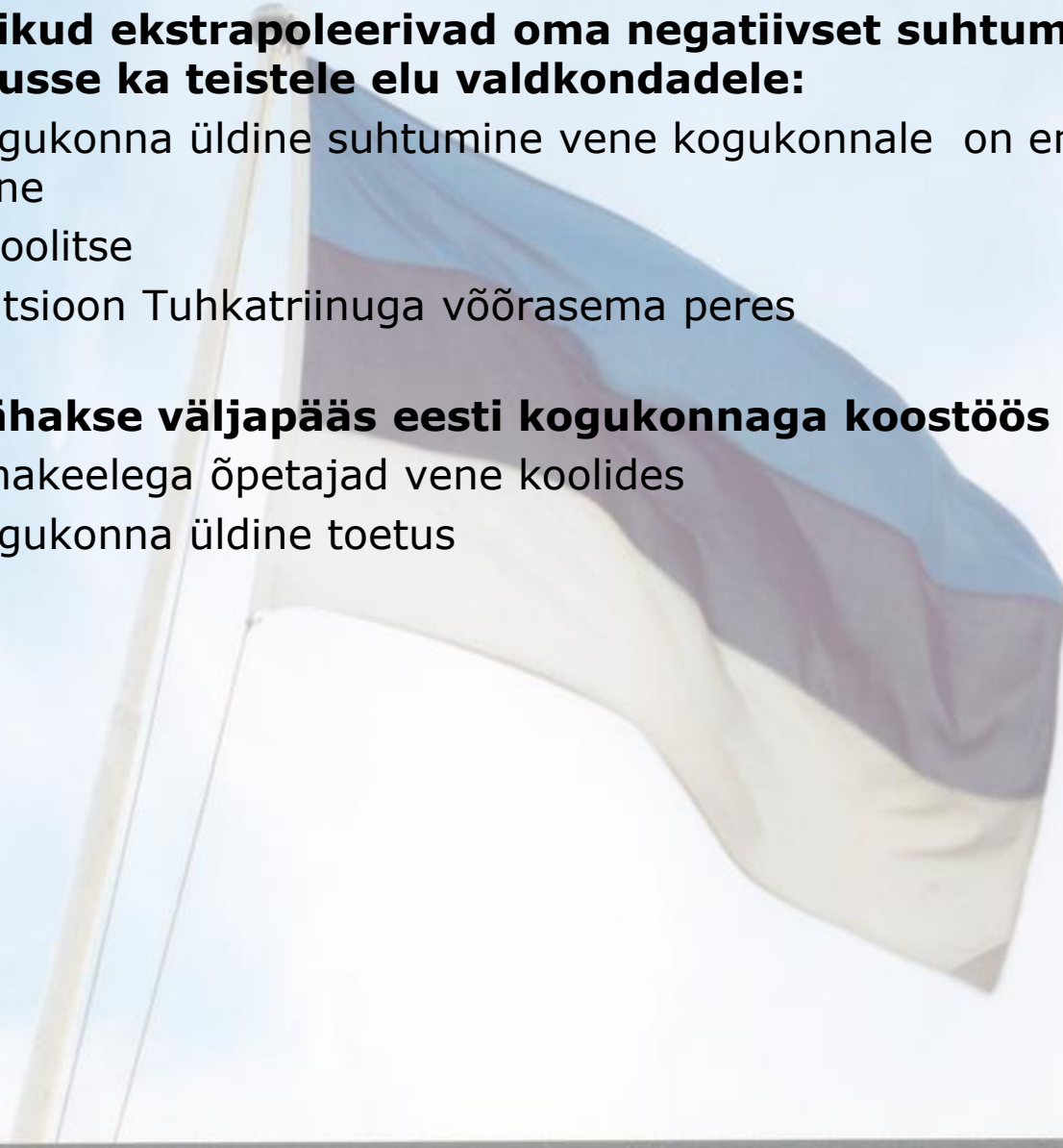
Üleminekusse suhtumise ekstrapoleerimine riigi suhtumisele vene kogukonnale

_ Ajakirjanikud ekstrapoleerivad oma negatiivset suhtumist üleminekusse ka teistele elu valdkondadele:

- _ Eesti kogukonna üldine suhtumine vene kogukonnale on endiselt negatiivne
- _ Riik ei hoolitse
- _ Assotsiatsioon Tuhkatriinuga võõrasema peres

_ Samas nähakse väljapääs eesti kogukonnaga koostöös

- _ Eesti emakeelega õpetajad vene koolides
- _ Eesti kogukonna üldine toetus

Tsitaadid...

"Illusioonid ja plaanid purunevad kildudeks reaalsusega kokku puutudes, sest ei ole piisavalt finantseerimist, ei ole ressursse. Tekib ju küsimus **milleks seda tehakse?**"

"Koolid ei ole valmis. Direktorid küll raporteerivad, aga kui hakkas **reaalne üleminek**, selgus, et õpetajad ei ole valmis."

"Reform on liiga **toores**, täiesti **läbimõtlemata**. Selline tunne tekib, et mitte keegi Haridusministeeriumis ei anna endale eriti aru, kuidas see üleminek peaks käima."

"Heade eesmärkide saavutamiseks on valitud **valed meetodid**."

"Põhiline pooltargument on see, et reform annab võimalust saada **võõras keeles õppimise kogemust** juba koolivanuses."

"Haridusministeerium **ei ole valmis oma vigu tunnistama**. Kõik need pressikonverentsid on lihtsalt „Hurraa!“-pasun."

"**Mõistlikke argumente on**. Kui mõelda, et gümnaasium on juba ülikooli eelaste, siis õpilased, kes sinna lähevad on loogiliselt mõeldes otsustanud ilmselt edasi ka ülikooli astuda."

"See võiks olla väga alandav olukord ka vene koolide õpetajatele, keda õpilased ei ole veel taolises rollis näinud. **Õpetaja autoriteet langeb**. Aus ning õiglane see reform kindlasti pole."

Hetkeseis...

Üleminekuga on probleeme

Koolid ei ole
üleminekuks valmis
- õpetajate ning
õppematerjalide
nappus

Ministeerium annab
üleminekule
positiivset hinnangut,
kuigi reaalne pilt on
teistsugune

Ei ole usku sellesse, et
riik hoolitseb –
inimesed tunnevad
ennast petetuna

Faktid, andmed ning
tunnistused, mida
ajakirjanikud saavad
oma töö käigus,
suheldes erinevate
ülemineku
osalejatega. Isiklik
kogemus, kuna
enamikel küsitletud
ajakirjanikest on ka
oma koolivanuses
lapsed.

Haridusministeeriumilt
ning teistest allikatest
saadud faktide ja
andmete
võrdlusanalüüsid.

Üldine
emotsionaalne
taust, vene
kogukonna ärevus,
mida kajastavad
oma tegevuses ka
ajakirjanikud

Euro RSCG PR soovitused...

Järeldused

Soovitused

1. Suhtumine üleminekusse üldiselt negatiivne	→	1. Tõhus kommunikatsioon eriti kuni ja pärast esimeste vilistlaste ülikoolidesse sisseastumist.
2. Ülemineku teemat võetakse tõsiselt ja emotsionaalselt	→	2. Ülemineku osalejatele suunatud suhtekorraldustegevused.
3. Vene õppekeelega koolide tehniline valmidus eestikeelsele aineõppele on nõrk	→	3. Pressiürituste korraldamisel lähtuda kontseptsioonist „ Probleemid ning nende lahendused “. Ekspertide kaasamine.
4. Soovitakse rohkem rääkida ülemineku probleemidest ja lahendustest, oodatakse analüütilist informatsiooni	→	4. Rohkem uudiseid uutest õpikutest, kursustest õpetajatele jne. Uudised peavad olema regulaarsed ning asjalikud.
5. Negatiivse suhtumise ekstrapoleerimine	→	5. Statistiliste andmete senisest tõhusam kommunikeerimine.
		6. Kampania „ Ekspert annab hinnangut “.
		7. Edulugude kampania.
		8. Ekspertide arvamusd pressifona.

Suhtumine üleminekusse perspektiivis?

Üleminek =
konkurentsivõimelisuse tõstmine

Üleminek toimub sujuvalt ning enamikele selle osalejatele valutult.

Üleminek on nii osalejatele kui ka avalikkusele läbipaistev protsess.

Ülemineku osalejad usaldavad riiki ning on kindel, et hariduse andmine on primaarne.

Õpetajate nappuse probleemi püütakse lahendada.

Ilmub üha rohkem õppematerjale.

Tihe kontakt ning koostöö kohalike omavalitsuste haridusametite ning koolidega.

Üleminekut kommuniqueeritakse tasakaalustatud. Kommunikatsioon on suunatud nii koolidele kui ka avalikkusele.

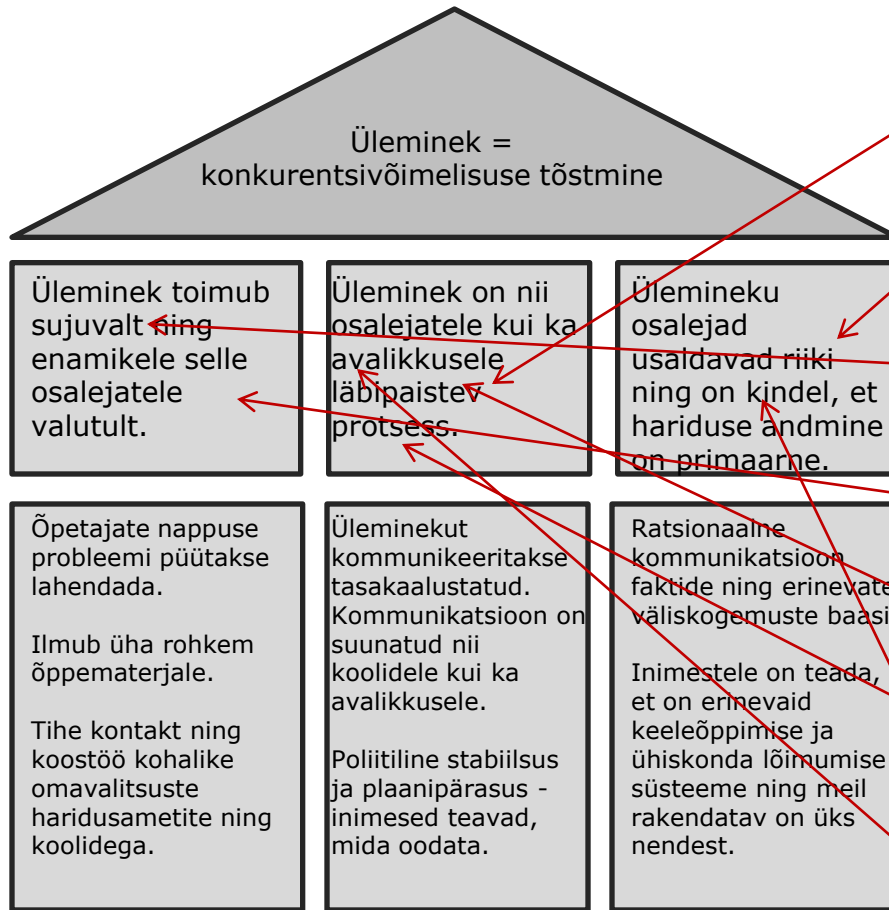
Poliitiline stabiilsus ja plaanipärasus - inimesed teavad, mida oodata.

Ratsionaalne kommunikatsioon faktide ning erinevate väliskogemuste baasil.

Inimestele on teada, et on erinevaid keeleõppimise ja ühiskonda lõimumise süsteeme ning meil rakendatav on üks nendest.

Kuidas antud soovitused aitavad seatud eesmäärke saavutada?

Soovitused

1. Tõhus kommunikatsioon vähemalt kuni **esimete vilistlaste ülikoolidesse sisseastumiseni**.
2. **Ülemineku osalejatele** suunatud suhtekorraldustegevused.
3. Pressiürituste korraldamisel lähtuda kontseptsioonist „**Probleemid ning nende lahendused**“.
4. Rohkem uudiseid uutest õpikutest, kursustest õpetajatele jne. Uudised peavad olema regulaarsed, samas asjalikud.
5. **Statistiliste andmete** senisest tõhusam kommu­k­ee­ri­mine.
6. Kampania „**Ekspert annab hinnangu**“.
7. **Edulugude** kampania.
8. **Ekspertide** arvamused pressiinfona.

TÄNÄME!